

Արսեն Ալեքսանդրի Բոբոխյան

✉ a.bobokhyan@ysu.am

Պատմության ֆակուլտետ

Հնագիտության և ազգագրության ամբիոն
Դոցենտ

Կրթություն

Հաստատություն	Երևանի պետական համալսարան
Ֆակուլտետ	Պատմության
Տարեթիվ	1992 - 1997
Աստիճան/կոչում	Դիպլոմավորված մասնագետ

Գիտական աստիճան/կոչում

Հաստատություն	ՀՀ ԳԱԱ հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ
Տարեթիվ	2001
Աստիճան/կոչում	Գիտությունների թեկնածու
Մասնագիտություն	Պատմական գիտություններ
Գիտական ղեկավար	Էմմա Խանզադյան
Գիտական թեմա	Ծովքը հինառաջավորասիական առևտրական և մշակութային հարաբերություններում (Ք.ա. 3-րդ հազ. վերջ-2-րդ հազ. առաջին կես)

Լեզուների իմացություն

Հայերեն Ռուսերեն English Deutsch

Հրատարակումներ

Հոդված

Burial of two closely related infants under a “dragon stone” from prehistoric Armenia

Arsen Bobokhyan, Miren Iraeta-Orbegozo, Hugh McColl, Ruzan Mkrtchyan, Hasmik Simonyan, Jazmín Ramos-Madrigal, Aída Andrades-Valtueña, Pavol Hnila, Alessandra Gilibert, Ashot Margaryan
Journal of Archaeological Science: Reports 2024 104601

Հոդված

Burial of two closely related infants under a “dragon stone” from prehistoric Armenia

Arsen Bobokhyan, Miren Iraeta-Orbegozo, Hugh McColl, Ruzan Mkrtchyan, Hasmik Simonyan, Jazmín Ramos-Madrigal, Aída Andrades-Valtueña, Pavol Hnila, Alessandra Gilibert, Ashot Margaryan
Journal of Archaeological Science: Reports 2024 1-15

Հոդված

Yeghegis-1 rockshelter site: new investigations into the late Chalcolithic of Armenia

Mariya Antonosyan, Mariam Saribekyan, Satenik Mkrtchyan, Anahit Hovhannisyan, Ellery Frahm, Patrick Roberts, Arsen Bobokhyan, Karen Azatyan, Levon Yepiskoposyan, Noel Amano
Antiquity 2024 1-8

Հոդված

The Eastern Shores of Lake Sevan during the Early Bronze Age: Preliminary Reflections
Amiryan M., Kunze R., Hovhannisyan A., Melik-Adamyan H., Hovsepyan R., Bobokhyan A.

The End of Kura-Araxes Phenomenon: The Chrono-Cultural Aspect of the EB/MB Transition in the South Caucasus, Araxes III. Studies in the Archaeology and History of the Caucasus Area and Adjacent Regions 2024 121-141

Հոդված

Late Kura-Araxes Sub-Complexes of Armenia: Synchronization Problems in the Light of New Data

Badalyan R., Avetisyan P., Perello B., Passerini A., Harutyunyan A., Bobokhyan A., Aghikyan L.

The End of Kura-Araxes Phenomenon: The Chrono-Cultural Aspect of the EB/MB Transition in the South Caucasus, Araxes III. Studies in the Archaeology and History of the Caucasus Area and Adjacent Regions 2024 143-172

Հոդված

Հին Հայաստանի «ցից քարերը»

Ավետիսյան Հայկ, Գևորգի Արտակ, Մկրտչյան Լևոն, Բոբոխյան Արսեն

Լրաբեր հասարակական գիտությունների 2023 198-210

Հոդված

ԱՍՏՎԱԾՆԵՐԸ, ՀԵՐՈՍՆԵՐԸ ԵՎ ՍՐԲԵՐԸ. ՀԱՅՈՑ ԼԵՈՒՆԵՐԸ ՈՐՊԵՍ ՍՐԲԱՉԱՆ ԹԱՂՈՒՄՆԵՐԻ ՄԻՋԱՎԱՅՐ

Բոբոխյան Արսեն

Պատմաբանասիրական հանդես 2023 166-182

Հոդված

ԽԱՐԲԵՐԴԻ «ՎԻՇԱՊԱՅԻՆ ԶԱՐԸ» ԵՎ ԴՐԱ ՄՇԱԿՈՒԹԱՌԱՌԱՄՊԵԼԱԲԱՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱՏԵԶՍԱԸ

Բոբոխյան Արսեն, Տարոնցի Սաակ, Դալայյան Տորք

Պատմաբանասիրական հանդես 2023 246-257

Հոդված

ՃԱՆԱԴԱՐՀԱՅԻՆ ՑԱՆՑԻ ԳՈՐԾԱՐԿՈՒՄԸ ԲՐՈՆԶԵՐԿԱԹԵԴԱՐՅԱՆ ԱՅՈՒՆԻՔՈՒՄ՝ ԽՈՇՈՐ

ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԱՅԻՆ ԱԳԼՈՍԵՐԱՅԻՄՆԵՐԻ ԳՈՅՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՒՄ

Ավետիսյան Հայկ, Գևորգի Արտակ, Բոբոխյան Արսեն, Սարգսյան Գագիկ, Մկրտչյան Լևոն

Աշխատություններ Հայաստանի պատմության թանգարանի 2023 225-317

Հոդված

Armenian Standing Stones as an Object of Archaeological Study

Hayk Avetisyan, Artak Gnuni, Levon Mkrtchyan, Arsen Bobokhyan

Systemizing the Past Papers in Near Eastern and Caucasian Archaeology Dedicated to Pavel S. Avetisyan on the Occasion of His 65th Birthday
2023 6-22

Հոդված

Water management in ancient Armenia: Problems and perspectives

Tork Dalalyan, Roman Hovsepian, Levon Abrahamian, Arsen Bobokhyan, Boris Gasparyan

Systemizing the Past Papers in Near Eastern and Caucasian Archaeology Dedicated to Pavel S. Avetisyan on the Occasion of His 65th Birthday
2023 42-55

Հոդված

The archaeological site of Garni, Armenia. pre-arsacid archaeological evidence and an urartian inscription of Argisti on a Vishap

Roberto Dan, Arsen Bobokhyan, Onofrio Gasparro, Boris Gasparyan, Artur Petrosyan, Mirjo Salvini

Systemizing the Past Papers in Near Eastern and Caucasian Archaeology Dedicated to Pavel S. Avetisyan on the Occasion of His 65th Birthday
2023 56-78

Հոդված

Prehistoric Aggregated Cell Structure at 2850 m asl on Mount Aragats, Armenia

Pavol Hnila, Alessandra Gilibert, Arsen Bobokhyan

Systemizing the Past Papers in Near Eastern and Caucasian Archaeology Dedicated to Pavel S. Avetisyan on the Occasion of His 65th Birthday
2023 162-171

Հոդված

Ք.ա. III հազարամյակի վերջի «Գերերաշտը» և վիշապ-քարակոթողների առաջացման խնդիրը

Բոբոխյան Արսեն, Գրեկյան Երվանդ

Լրաբեր հասարակական գիտությունների 2022 223-249

Հոդված

Պավել Ավետիսյան (Ճննդյան 65-ամյակի առթիվ)

Բոբոխյան Արսեն, Դալայան Տորք

Պատմաբանասիրական հանդես 2022 335-338

Հոդված

ЭТАЛОННЫЕ МАТРИЦЫ МЕРНЫХ ГИРЬ ИЗ ШЕНГАВИТА

Акоп Симонян, Арам Геворкян, Арсен Бобохян

Армянский гуманитарный вестник 2022 19-29

Հոդված

Սեդա Դեվեջյանի ներդրումը հայ հնագիտության մեջ

Ավետիսյան Պավել, Բոբոխյան Արսեն

Լրաբեր հասարակական գիտությունների 2021 328-335

Հոդված

Ճովքից դեպի Տրոյա. Արամ Քոսյանի գիտական ժառանգությունը

Բոբոխյան Արսեն

Լրաբեր հասարակական գիտությունների 2021 364-369

Հոդված

ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ. ԱՆՎԱՆԻ ՀՆԱԳԵՏԻ 100-ԱՄՅԱԿԻ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ

ՊԱՎԵԼ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ, ՌՈՒԲԵՆ ԲԱԴԱԼՅԱՆ, ԱՐՍԵՆ ԲՈԲՈՒՅԱՆ

Պատմաբանասիրական հանդես 2021 284-288

Հողված

ԿԱԹՔԱՐ-ՎԻՇՎԱԳՐԱՐ. ԵՐԿԱՆԴ ԼԱԼԱՅԱՆԻՑ ՀԱՐՅՈՒՐ ՏԱՐԻ ԱՆՑ

Արսեն Բոբոխյան

Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտի աշխատություններ - 3 2021 20-35

Հողված

ԿՈՄԻՏԱՍԸ ԵՎ «ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՈՃԻ» ԽՆԴԻՐԸ

Արսեն Բոբոխյան

Կոմիտասի թանգարանի տարեգիրք: Կոմիտասը և միջնադարյան երաժշտական մշակույթը: 2021 8-27

Հողված

Գրախոսական՝ Գոհար Կարազյոզյան, Նախիջևանը եվրոպացի ճանապարհորդների ուղղեգրություններում (XIII-XVII դդ.)

Բոբոխյան Արսեն

Պատմաբանասիրական հանդես 2020 252-257

Հողված

Մեծ Մասիսի Նորահայտ «Վիշապ» կոթողը, և լեռան նշանակությունը տարածաշրջանային համատեքստում

Բոբոխյան Արսեն, Տարոնցի Սևակ

Պատմաբանասիրական հանդես 2020 47-67

Հողված

«Թարմանա ծովն ու Արարա լեռը». կենսատարածքի կազմակերպման առանձնահատկությունները Վանա լճի ավազանում Զ.ա. II հազարամյակում

Բոբոխյան Արսեն

Լրաբեր հասարակական գիտությունների 2020 248-280

Հողված

ՄԻՀՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ, «ՎԻՇՎԱՊ» ԶԱՐԱԿՈԹՈՂՆԵՐԻ ԵՎ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՏԵՄԵՆՈՍՆԵՐԻ ՇՈՒՐՁ

ԱՐՍԵՆ ԲՈԲՈՒՅԱՆ

Լրաբեր հասարակական գիտությունների 2020 446-451

Հողված

ՆԱԽԻՉԵՎԱՆԻ ՊԱՏՄԱՄՇԱԿՈՒԹՅԱՆ ԼՇԱՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ ԲՐՈՆԶԻ ԵՎ ԵՐԿԱԹԻ ԴԱՐԱՇՐՋԱՆՈՒՄ ՀԱՅԿ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ, ԱՐՏԱԿ ԳՆՈՒՆԻ, ԱՐՍԵՆ ԲՈԲՈՒՅԱՆ

Բանբեր հայագիտության 2020 117-137

Հողված

ԱՐՏԱԿ ՍՈՎՍԻՍՅԱՆ. ԸՆԿԵՐԸ, ԳԻՏՆԱԿԱՆԸ, ԶԱՂԱՔԱՑԻՆ

ԱՐՍԵՆ ԲՈԲՈՒՅԱՆ

Լրաբեր հասարակական գիտությունների 2020 324-328

Հողված

ԿՈՄԻՏԱՍԻ ԱՏԵՂՃԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ԵՆԹԱՇԵՐՏԱՅԻՆ ԽՈՐՀՐԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԴՐԱ ԹՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Արսեն Բոբոխյան

Կոմիտասի թանգարանի տարեգիրք: Կոմիտասը և միջնադարյան երաժշտական մշակույթը: 2020 51-86

Հոդված

Լանդշաֆտի հնագիտական ուսումնասիրության առանձնահատկությունները

Ավետիսյան Հայկ, Բոբոխյան Արսեն, Գնունի Արտակ, Մկրտչյան Լևոն, Ավետիսյան Նատալյա

Պատմություն և մշակույթ հայագիտական հանդես 2019 95-106

Հոդված

Վիշապ կոթողներն՝ ըստ Ատրպետի արխիվային նյութերի

Բոբոխյան Արսեն

Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտի աշխատություններ - 3 2019 8-20

Հոդված

Հնագույն քաղաքակրթությունների հարցերին նվիրված երկրորդ ֆորումը

Բոբոխյան Արսեն, Վահան Տեր-Ղևոնդյան

Լրաբեր հասարակական գիտությունների 2019 307-311

Հոդված

Թաղման ծեսի իրավիճակային վերլուծության փորձ

Ավետիսյան Հայկ, Բոբոխյան Արսեն, Գնունի Արտակ, Ավետիսյան Նատալյա, Լևոն Մկրտչյան

Պատմություն և մշակույթ հայագիտական հանդես 2019 145-157

Հոդված

Կունտարա սրբավայրը և կունկունուցի քարը

Բոբոխյան Արսեն

Վիշապը հեքիաթի և իրականության սահմանին 2019 450-461

Հոդված

Notes on Urartian period pottery traditions in Armenia

Hayk Avetisyan, Pavel Avetisyan, Arsen Bobokhyan, Knarik Navasardyan, Artak gnuni

Հայագիտության հարցեր 2019 84-102

Հոդված

ՄԻՐԻԿԻ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆԱԽՄԻ ՊԵՂՈՒՄՆԵՐԻ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Հայկ Ավետիսյան, Արսեն Բոբոխյան, Արտակ Գնունի, Գագիկ Սարգսյան

Լրատու - Մեսրոպ Մաշտոց համալսարան 2019 4-20

Հոդված

ՀԵՔԻԱԹԻՑ ԴԵՊԻ ՀՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Արսեն Բոբոխյան

Վիշապը հեքիաթի և իրականության սահմանին 2019 8-32

Հոդված

ԼՃԱՇԵՆԻ «ՎԻՇԱՊԻ» ԴԱՍԲԱՐԱՆԸ. ՆՈՐԱՀԱՅՑ ԿԵՆՍԱՓԱՍՏԵՐ

Աշոտ Փիլիպոսյան, Ռուզան Մկրտչյան, Հասմիկ Սիմոնյան, Արսեն Բոբոխյան, Արտավազդ Չաքյան

Վիշապը հեքիաթի և իրականության սահմանին 2019 574 - 584

Հոդված

ԱՐՇԵՆԻ ԶԱՐԱՑԱԾ ԵՎ ԳԻՎԱՅԻ ՊԱՀԱՊԱՆ ՎԻՇԱՊՆԵՐԸ. ԱՌԱՍՊԵԼԻՑ ԴԵՊԻ ՀՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Բորիս Գասպարյան, Արթուր Պետրոսյան, Դմիտրի Առաքելյան, Արսեն Բոբոխյան

Վիշապը հեքիաթի և իրականության սահմանին 2019 585-592

Հոդված

ՎԻՇԱՊ ԶԱՐԱԿՈՅՈՒՆԵՐԻ ԹԱՍԱՁԵՎ ՓՈՐՎԱԾՔՆԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՉՈՒԳԱՀԵՌՆԵՐԸ

Հայկ Ավետիսյան, Արտակ Գևունի, Լևոն Մկրտչյան, Արսեն Բոբոխյան

Վիշապը հեքիաթի և իրականության սահմանին 2019 593-625

Հոդված

Human Images from the Eastern Urartian Periphery: Anthropomorphic Sculpture of Syunik of the Casp of the 2nd and 1st Millennia BC

Hayk Avetisyan, Artak Gnuni, Gagik Sargsyan, Arsen Bobokhyan

Over the Mountains and Far Away: Studies in Near Eastern history and archaeology presented to Mirjo

Salvini on the occasion of his 80th birthday

2019 9-18

Հոդված

Արագածի թիկունքում ընդհանուր ներածական

Հայկ Ավետիսյան, Պավել Ավետիսյան, Ռուբեն Բադալյան, Ֆրիևա Բաբայան, Արսեն Բոբոխյան

ԱՐԱԳԱԾԻ ԹԻԿՈՒՆՔՈՒՄ: Հնագիտական հետազոտություններ նվիրված Տելեմակ խաչատրյանի հիշատակին

2018 5-9

Հոդված

Հայաստանի մեգալիթյան հուշարձանները և դրանց դասակարգման խնդիրը

Հայկ Ավետիսյան, Արտակ Գևունի, Արսեն Բոբոխյան, Գագիկ Սարգսյան

ԱՐԱԳԱԾԻ ԹԻԿՈՒՆՔՈՒՄ: Հնագիտական հետազոտություններ նվիրված Տելեմակ խաչատրյանի հիշատակին

2018 60-68

Հոդված

Դվինի երկաթեդարյան մարդակերպ քանդակը

Հայկ Ավետիսյան, Արտակ Գևունի, Արսեն Բոբոխյան

Խոսքով Կոտակից մինչև Կարո Ղաֆադարյան. Չեկոլոցումների հիմնադրույթներ 2017 35-38

Հոդված

Էմմա Խանզադյանը և վիշապաքարերի հետազոտությունը

Ռուզան Մկրտչյան, Արսեն Բոբոխյան, Աշոտ Փիլիպոսյան, Հասմիկ Սիմոնյան, Արտավազդ Չաքյան

Մեծամորյան ընթերցումներ 2017 93-112

Մենագրություն

Armenian vine and wine

Aleksandr Yesayan, Nelli Hovhannisyanyan, Boris Gasparyan, Suren Hobosyan, Marina Dallakyan,

Arsen Bobokhyan

2017 440

Մենագրություն

Հայկական խաղող և գինի

Ալեքսանդր Եսայան, Նելլի Հովհաննիսյան, Արսեն Բոբոխյան, Դավլակյան Մարինա,

Սուրեն Հոբոսյան, Բորիս Գասպարյան

2017 440

Հոդված

Բ.Բ. Պիոտրովսկին և հնագիտությունը,
Հայկ Ավետիսյան, Արսեն Բոբոխյան, Արտակ Գևունի
Հայագիտության հարցեր 2016 204-208
<http://www.armin.am/am/Journal>

Հոդված

Ոգելից խմիչքների հիշատակությունը Աստվածաշնչի հայերեն թարգմանության մեջ և դրանց պատմա-մշակութային համատեքստը
Արտակ Գևունի, Հայկ Ավետիսյան, Բորիս Գասպարյան, Արսեն Բոբոխյան
Էջմիածին 2016 119-133
<http://www.armenianchurch.org/index.jsp?sid=1&id=29500>

Հոդված

Լանդշաֆտի մոդելավորումը վաղ հասարակություններում և նրա ուսումնասիրության արդի հիմնախնդիրները
Հայկ Ավետիսյան, Ա.Բոբոխյան, Ա.Գևունի, Հ.Դանիելյան
Հայաստանի հնամարդաբանության և հնաժողովրդագրության հարցեր. Միջազգային գիտաժողովի հիմնադրույթներ
2016 5-8

Հոդված

Վիշապաքարերը Տարագրոսի ուսումնասիրություններում
Բոբոխյան Ա. Ա., Հովհաննիսյան Կ. Հ.
Լրաբեր հասարակական գիտությունների 2016 240-253

Մենագրություն

Բրոնզ-երաթեդարյան Սյունիքի սրբազան լանդշաֆտը, հնագիտական հետազոտություններ, Հ.Ավետիսյան, Ա.Գևունի, Ա.Բոբոխյան, Գ.Սարգսյան
2015 230

Գիտաժողովի նյութ

PROMOTION TO THE PRESERVATION OF ARMENIAN WINE GRAPE DIVERSITY FOR WINE PRODUCTION BY DEVELOPMENT AND PUBLICATION OF BILINGUAL BOOK ON ARMENIAN VINES AND WINES
Aleksandr Yesayan, Marina Dallakyan, Boris Gasparyan, Arsen Bobokhyan, Suren Hobosyan, Zaruhi Muradyan, Astghik Danielyan, Hovhannisyan N.

Գիտաժողովի նյութ

Լանդշաֆտի մոդելավորումը վաղ հասարակություններում և նրա ուսումնասիրության արդի հիմնախնդիրները
Ա. Գևունի, Հ. Ավետիսյան, Ա.Բոբոխյան, Հ.Դանիելյան

Գիտաժողովի նյութ

Լանդշաֆտի մոդելավորումը վաղ հասարակություններում և նրա ուսումնասիրության արդի հիմնախնդիրները
Հ. Ավետիսյան, Ա. Բոբոխյան, Ա. Գևունի, Հ. Դանիելյան
